

Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash

Azima Odiljon-qizi Kamolova

Abbos Murodullayev

abbosbek1820@gmail.com

Namangan davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Mazkur maqolada lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlashning nazariy asoslari hamda amaliy mexanizmlari yoritilgan. Yoshlarning yetakchilik salohiyatini rivojlantirishda ijtimoiy muhit, ta'lim muassasalari va pedagogik faoliyatning o'rni tahlil qilinadi. Shuningdek, ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash jarayonida yoshlarning shaxsiy rivoji, ijtimoiy faolligi va tashkilotchilik kompetensiyalarini shakllantirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi. Maqolada yoshlar bilan ishlashda zamonaviy yondashuvlar va samarali usullar asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: liderlik, tashkilotchi yoshlar, ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash, yoshlar siyosati, ijtimoiy faollik, pedagogik jarayon

Socio-pedagogical support of youth leaders and organizers

Azima Odiljon-kizi Kamolova

Abbos Murodullayev

abbosbek1820@gmail.com

Namangan State Pedagogical Institute

Abstract: This article examines the theoretical foundations and practical mechanisms of socio-pedagogical support for leader and organizer youth. The role of the social environment, educational institutions, and pedagogical activities in developing young people's leadership potential is analyzed. Special attention is given to the formation of personal development, social activity, and organizational competencies of youth through socio-pedagogical support. The article substantiates modern approaches and effective methods of working with youth.

Keywords: leadership, organizer youth, socio-pedagogical support, youth policy, social activity, pedagogical process

KIRISH

Bugungi jamiyat taraqqiyoti sharoitida yoshlarning ijtimoiy faolligi, yetakchilik

va tashkilotchilik salohiyatini rivojlantirish muhim ijtimoiy-pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Lider va tashkilotchi yoshlar jamiyat rivojida muhim o‘rin egallab, ijtimoiy tashabbuslarni amalga oshirishda faol ishtirok etadilar. Shu sababli ularni ijtimoiy-pedagogik jihatdan qo‘llab-quvvatlash masalasi yunogogika fanining dolzarb yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

Ilmiy manbalarda ta’kidlanganidek, liderlik va tashkilotchilik qobiliyatlari nafaqat tabiiy salohiyat, balki maqsadli pedagogik ta’sir va qulay ijtimoiy muhit orqali shakllanadi. Ijtimoiy- pedagogik qo‘llab-quvvatlash yoshlarning shaxsiy rivoji, ijtimoiy faolligi hamda tashkilotchilik kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi. Mamlakatimizda yoshlar siyosatini rivojlantirish va yoshlarning yetakchilik salohiyatini qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayonda ta’lim muassasalari va pedagoglarning roli muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois mazkur maqolada lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash masalalari yoritiladi. Hozirgi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot sharoitida yoshlarning jamiyat hayotidagi o‘rni tobora ortib bormoqda. Ayniqsa, lider va tashkilotchi yoshlar ijtimoiy jarayonlarning faol ishtirokchisi sifatida jamiyatning barqaror rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Ilmiy tadqiqotlarda ta’kidlanganidek, yoshlarning yetakchilik salohiyati ularning shaxsiy rivoji, ijtimoiy faolligi va tashabbuskorligi bilan uzviy bog‘liq bo‘lib, bu jarayon ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash orqali samarali rivojlantiriladi. Yunogogika fanida yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash shaxsning ijtimoiylashuvi, o‘zini namoyon etishi va ijtimoiy muhitga moslashuvini ta’minlovchi muhim pedagogik faoliyat turi sifatida qaraladi. V.A.Slasyonin, A.V.Mudrik va L.I.Bojovichlarning ilmiy qarashlarida shaxs rivojida ijtimoiy muhit va pedagogik ta’sirning hal qiluvchi roli alohida ta’kidlanadi. Ushbu yondashuvlar lider va tashkilotchi yoshlarning qobiliyatlarini aniqlash, rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash zaruratini ilmiy jihatdan asoslaydi. Tadqiqotlarga ko‘ra, liderlik va tashkilotchilik kompetensiyalari yoshlarning tabiiy salohiyati bilan bir qatorda, maqsadli pedagogik jarayon, jamoaviy faoliyat va ijtimoiy tajriba asosida shakllanadi. Ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash yoshlarni mustaqil fikrlashga, mas’uliyatni his etishga, ijtimoiy muammolarga befarq bo‘lmaslikka va jamoa bilan samarali ishlashga yo‘naltiradi. Shu jihatdan, pedagoglar va ijtimoiy institutlarning hamkorligi yoshlar yetakchilik salohiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan yoshlar siyosati doirasida yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, ularning yetakchilik va tashkilotchilik imkoniyatlarini qo‘llab-quvvatlashga alohida e’tibor qaratilmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining yoshlar bilan ishlashga oid qaror va farmonlarida yosh avlodni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, ularning tashabbuslarini rag‘batlantirish muhim vazifa sifatida belgilangan. Ushbu normativ-huquqiy asoslar lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy- pedagogik jihatdan

qo'llab-quvvatlash masalasining dolzarbligini yanada oshiradi. Shu bois mazkur maqolada lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlashning nazariy asoslari hamda uning yoshlar rivojiga ta'siri yoritiladi. Tadqiqot natijalari yoshlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish va yunogogika fanining amaliy jihatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash yoshlarning yetakchilik salohiyatini rivojlantirishga qaratilgan muhim pedagogik jarayondir. Yunogogika fanida ushbu jarayon yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, ularni jamiyat hayotiga faol jalb etish va shaxsiy imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish vositasi sifatida qaraladi. Ilmiy tadqiqotlarga ko'ra, liderlik va tashkilotchilik qobiliyatlari jamoaviy faoliyat, pedagogik ko'mak va ijtimoiy muhit ta'sirida shakllanadi. Ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash pedagoglar hamda ijtimoiy institutlar hamkorligida amalga oshirilib, yoshlarning tashabbuskorligi va mas'uliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash joizki, lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash ularning shaxsiy rivoji, yetakchilik va tashkilotchilik kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Mazkur jarayon yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, tashabbuskorligini qo'llab-quvvatlash hamda jamiyat hayotida faol ishtirok etishiga xizmat qiladi. Pedagoglar, ta'lim muassasalari va ijtimoiy institutlarning hamkorligi esa ushbu faoliyatning samaradorligini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Slastyonin V.A. Pedagogika. — Moskva: Akademiya, 2013.
2. Mudrik A.V. Ijtimoiy pedagogika. — Moskva: Akademiya, 2014.
3. Bojovich L.I. Shaxs va uning bolalik davrida shakllanishi. — Moskva: Pedagogika, 2008.
4. Karimova V.M. Yoshlar psixologiyasi va pedagogikasi. — Toshkent: O'qituvchi, 2016.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Yoshlar siyosatini rivojlantirishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar to'plami. — Toshkent, 2020.
6. Qodirova F.Q. Ijtimoiy-pedagogik faoliyat asoslari. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2018.
7. Kamolova, A. O. Q., Rafikova, R. A., & Nexochina, L. S. (2025). Mariya Montessori metodikasining pedagogik-psixologik asoslari va uning maktabgacha ta'limdagi ahamiyati. *Science and Education*, 6(12), 517-520.
8. Avazjon o'g'li, A. R., & qizi KHOLIKOV, K. A. O. (2026). O'ZBEKISTONDA MILLIY MAKTAB MUOMMOSI BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY YECHIMLARI. *TADQIQOTLAR*, 77(2), 136-140.
9. Rafikova, R. A., & Kamolova, A. O. K. (2025). Fanlararo aloqalar va

ularning STEAM ta'limidagi ahamiyati. Fan va ta'lim , 6 (12), 798-804.

10. Muhammadinovich, J. R. S. (2025, December). PSIXOLOGIYANING FANLAR TIZIMIDAGI O'RNINI VA UNING ILMIY AHAMIYATI. In International Conference on "Current Issues in the Development of Science and Education" (Vol. 1, No. 2, pp. 167-169).

11. Jorayev, S. (2025, December). OILA MUHITINING SHAXS PSIXOLOGIYASIGA TA'SIRI. In International Conference on "Current Issues in the Development of Science and Education" (Vol. 1, No. 2, pp. 170-175).

12. Jo'rayev, S. (2025). IIV akademik litseyi o'spirin o'quvchilarida kasbiy motivatsiyaning o'ziga xos jihatlari. MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI JURNALI, 3(12).